

2021-04-01 Nr. 38

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
Kopija LR Ministrės pirmininkės patarėjai A. Kairienei

Siunčiama tik elektroniniu paštu.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIŲ A. BAUROS, S. JOVAIŠOS, E. PUPINIO, K. BACVINKOS 2020 M. GEGUŽĖS 7 D. PASIŪLYMO, SEIMO NARIŲ A. PAPIRTIENĖS IR L. JONAIČIO 2020 M. GEGUŽĖS 12 D. PASIŪLYMO IR SEIMO ŠVIETIMO IR MOKSLO KOMITETO 2020 M. GEGUŽĖS 18 D. PASIŪLYMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 9, 10, 14, 17, 22, 23, 272 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 141 IR 142 STRAIPSNIAIS IR 2 PRIEDU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4637

PROJEKTO NR. 21-20586(2)

Asociacija Vairavimo mokytojų gildija (toliau – Asociacija) prašo Vyriausybės narių nepritarti Vyriausybės projekto Nr. 21-20586(2) priėmimui ir įgalioti šio Nutarimo rengėjus parengti naują projektą, kuriuo būtų pritariama LR Seimo narių ir Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymui. Tai leistų greitai įvesti pataisas Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme (toliau – SEAKĮ), kurių įvedimas reikalingas dėl Direktyvos¹ pakeitimų ir dėl kurio vėlavimo Lietuva yra sulaukusi raginimų. Kadangi ginčas kyla dėl nekokybiškai parengto SEAKĮ projekto Nr. XIIP-4637 (toliau – Projektas), tai suteiktų būtinas galimybes ir laiko VRM (VĮ „Regitra“) pasiruošti Vairuotojo kvalifikacijos kortelės įvedimui ir atlikti pakeitimus Projekte, kurie yra būtini dėl nepriimtinos esamo projekto parengimo kokybės.

Argumentai

- Nedera su švietimo sistema. Skirtingai nei teigia Projekto rengėjai, Projektu siūlomas „95 kodo“ įgijimas ir tobulinimasis perdėti ribojami siūlant tai vykdyti **tik** per neformaliojo suaugusiųjų švietimo (NSŠ) programas. Šį mokymą reglamentuoja Neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymas. Priėmus tokios redakcijos siūlomą Projektą, rasis situacijos, kad formalųjį mokymą baigę ir diplomą gavę asmenys privalės papildomai gauti ir NSŠ programos baigimo pažymėjimą. Įstatymo projekte sukurta šio formato naudojimo koncepcija neatitinka švietimo sistemoje įprastos praktikos, ją diskredituoja ir sudaro nepagrįstai komplikuoatą „95 kodo“ įgijimo sistemą. Įstatymo projektu siūlomas įteisinti „95 kodo“ įgijimas nepagrįstai siaurai apribotas neformaliojo suaugusiųjų švietimo (NSŠ) formatu. Įstatymo projekte sukurta šio formato naudojimo koncepcija neatitinka švietimo sistemoje įprastos praktikos ir sudaro nepagrįstai komplikuoatą „95 kodo“ įgijimo sistemą: du būdai įgyti kompetenciją, tačiau „95 kodą“ suteikia tik vienas (NSŠ). **Galimybės kiekvienam mokymo centrui sukurti savo mokymo programą buvimas neleidžia užtikrinti vienodų reikalavimų mokymo centrams įgyvendinimo.**

¹ Europos parlamento ir Tarybos direktyva 2003/59/EB ir ją keičianti 2003/59/EB

- **Projektas neužtikrina mokymo pagal vieningas mokymo programas.** Projektas imperatyviai sudaro neunifikuotų „95 kodo“ programų atsiradimo pagrindą – numatoma, kad programos pasirengs kiekvienas mokymo teikėjas atskirai (kiek teikėjų – tiek programų), tačiau nenumatoma kaip bus užtikrinama kad jos būtų savo vienodo įgyvendintino turinio, apimties ir struktūros. Tai neleistina, nes tokiu būdu mokiniai bus mokomi skirtingai ir neįmanoma įgyvendinti nei Direktyvos nuostatų nei to paties Projekto reikalavimų: *14² straipsnis. 8 punktas. Mokymo centras privalo: 6) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo asmens, kuris lankė vairuotojų kompetencijos arba vairuotojų kompetencijos tobulinimo kursus, prašymo gavimo nemokamai išduoti mokymo centro vadovo patvirtintą dokumentą (pažymą), kuriuo patvirtinama, kad išklaudyta vairuotojų kompetencijos ir (arba) vairuotojų kompetencijos tobulinimo kursų dalis (nurodomos mokymo temos, valandų skaičius, informacija dėl egzaminų.* Toks reglamentavimas savaime užprogramuoja problemą: kaip mokymo centras užskaityti kito mokymo centro pažymą, apie išklaudytą kurso dalį jei programos (ir kursų dalys) skiriasi?
- **Projekte netinkamai apibrėžta „95 kodo“ egzaminų tvarka:** numatyta, jog egzaminą vykdys ta pati įstaiga, kurioje asmuo buvo mokomas. Tai prieštarauja Direktyvos nuostatai pagal kurią egzaminą turi organizuoti valstybės paskirta kompetentinga institucija: *„mokymo pabaigoje valstybės narės kompetentingos institucijos arba jų paskiriama įstaiga surengia vairuotojui rašytinį arba žodinį egzaminą.“* Šį trūkumą savo išvadoje² konstatavo LR Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė, tačiau po išvadų gavimo pakeitimų Projekte neatlikta.
- **Iškraipomi Direktyvos keliami reikalavimai mokymo centrams.** Projektu siūlomi nustatyti reikalavimai neatitinka Direktyvos (I priedas 5 skirsnis) nuostatų: teisė vykdyti mokymą pagal Direktyvą turi būti suteikiama tik po mokymo centro patikrinimo ir raštinio patvirtinimo, tačiau Projektu siūlomas D licencijos suteikimo modelio taikymas to neužtikrina.³
- **Darbuotojams, vykdantiems mokymą, Projektu siūlomi nustatyti reikalavimai neatitinka Direktyvos nuostatų** – pvz. reikalavimas „Taikant specialią atrankos tvarką, instruktoriai turi pateikti sertifikatus, patvirtinančius, kad jie išmano dalyko medžiagą ir mokymo metodus.“ jokia forma neperkeltas į Projektą (yra ir kitų pavyzdžių).
- **Projektu neįgyvendinama (ES) 2018/645 Direktyvos nuostata**, pagal kurią *<...> valstybės narės <....> turėtų elektroniniu būdu keistis informacija apie profesinės kompetencijos pažymėjimus (toliau – PKP). Jos turėtų <....> sukurti reikiamą elektroninę platformą <...>.* Šiuo metu išduodami mokymo baigimo pažymėjimai registruojami ŠMSM priklausančiame Mokinių Registre (MR), kuriame kaupiama visa informacija apie asmenų baigtus mokymus. Pasirinkus mokymą pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas, jų baigimo pažymėjimai neregistruojami MR. Susisiekimo ministerija nėra sukūrusi jokio tokių duomenų registro (ir Projektu to neplanuoja), o naudoja VĮ „Regitra“ informacinę sistemą. Ši sistema neatitinka registro funkcijų ir principų, o yra tik tam tikros informacijos kaupimo sistema.
- **Projekto rengėjų lydinčiuosiuose dokumentuose išdėstyti klaidinantys teiginiai.** Pavyzdžiui:
  - paaiškinimas, jog profesinio mokymo formatas „95 kodui“ yra netinkamas dėl per didelės mokymo trukmės yra klaidinantis, nes profesinio mokymo trukmė suskaičiuota neteisingai⁴;
  - pavyzdžiu pateikiamas traktorių ir savaeigių mašinų vairuotojų rengimo tvarkos nustatymas tikrovėje nurodo priešingai nei yra teigiama: rengimo ir teisės vairuoti įgijimo tvarka nėra nustatyta SEAKĮ, o – priešingai – Projekto rengėjų nurodytas SEAKĮ punktas dėl šių vairuotojų rengimo nurodo, jog tai – ne SEAKĮ, o Žemės ūkio ministerijos funkcija nustatyti rengimo tvarką. Pavyzdys iliustruoja, jog nėra būtinių mokymo tvarkos detales išdėstyti įstatyme.

² Dėl netinkamos egzaminavimo tvarkos ir atsakingos institucijos paskyrimo pasisakė LR Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019-09-06 išvadoje Nr. NV-2558 (12 punktas).

³ Dėl netinkamos mokymo centrų patvirtinimo tvarkos pasisakė LR Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2020-03-31 išvadoje Nr. XIII-P-4637 (11 punktas).

⁴ Dėl klaidingo profesinio mokymo trukmės skaičiavimo pasisakė LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija 2021-03-04 rašte LR Vyriausybės kanceliarijai ir Susisiekimo ministerijai (3 punktas).

- teiginys, jog mokymas tik įvedus SEAKĮ pakeitimus būtų galimybė vykdyti mokymą kitomis, nei valstybinė kalbomis (yra poreikis mokyti rusų, anglų k.), neatitinka tikrovės, kadangi mokymas (ir egzaminai) kitomis kalbomis šiuo metu teisėtai vyksta. Atkreiptinas dėmesys, kad vairuotojams laikyti pavojingų krovinių vežimo egzaminus kita kalba Susisiekimo ministerijai pavaldžioje Lietuvos transporto saugos administracijoje sąlygos iki šiol nėra sudarytos, nors apie tokį poreikį kalbama jau daug metų.
- į suinteresuotų Valstybės institucijų ir Asociacijos teiktas pastabas, kuriomis įvardinti reikšmingi Projekto trūkumai atsižvelgta deklaratyviai, tačiau pastabas ir jų keliamą problematiką panaikinančių pakeitimų Projekte neatsirado.

Asociacijos vadovas Robertas Litvaitis